

“El meu món només el fa possible l'estil i la literatura”

Josep Maria Fonalleras (Girona, 1959) ha publicat un nou volum de relats, *Sis homes* (Empúries), després d'haver recollit els relats anteriors en el volum *Llarga vista* (2003). Amb la novel·la *La millor guerra del món* (1998) va obtenir el premi Ciutat de Palma.

—Els noms dels protagonistes dels cinc relats —el sisè home és el narrador— que utilitzeu per titular-los (August Anger, Aníbal Yebra, Vicenç Úbeda, Marçal Helena i Robert Comamala) estan creats amb una cura especial. No són, en conjunt, ni massa familiars o corrents ni tampoc massa exòtics. Estan molt pensats?

—Hi ha de tot. Uns poden sorgir de noms literaris o reals, retocats o no, i els altres estan relacionats amb l'entorn del meu llibre. En els meus llibres no hi ha una localització clara i necessito crear un món on només el faci possible l'estil i la literatura. Volia que els noms dels personatges fossin versemblants, que no fossin exòtics o estrambòtics, però tampoc corrents. Un nom corrent, com Josep Pujol, seria massa conegut.

—La sensació és que hi vau donar moltes voltes, que vau perdre-hi molt de temps, per trobar els noms.

—Tenia un gruix de noms i de cognoms i els vaig triar per raons musicals i per intuïció. De llistes d'aquestes, en tinc preparades sempre.

—Podeu començar a construir el relat sense tenir el nom del personatge que el protagonitza i li dóna títol?

—En aquest cas, no. I no només havia de saber els noms dels protagonistes, sinó també els dels personatges restants, tinguessin una importància destacada o lateral, perquè el llibre es basa en diàlegs de personatges, i necessitava tenir-los a l'abast.

—Heu tingut en cap moment la sensació que heu fet un catàleg de personatges, un mostrari?

—No. La relació no és exhaustiva. I, a més, això implicaria un pla previ de la unitat del llibre i la unitat o coherència no la vaig trobar fins al final.

—Quins detalls, quins aspectes, fan coherent el recull?

—Entre d'altres, una mena de lluita interna entre el que

Josep Maria Fonalleras publica el llibre de relats *Sis homes*, a l'Editorial Empúries.

seria la narració, la continuïtat del text i una certa fixació per la paraula ben escrita.

—El vostre relat ha de seguir sempre una harmonia, no?

—Sí. Cohesió. Més que la trama, mana la cohesió, per això treballa els relats com un poema, sense caure, però, en un estil bell. Escriure frases que no siguin defectuoses implica allunyar-se de l'opulència, de la transcendència. Els arguments, les històries, han de quedar encarnats en la frase, en el tot. Això és el que he intentat fer.

—Els relats podrien ser considerats capítols d'una novel·la?

—Sí. No hi tinc cap inconvenient. Els relats es llegeixen de manera autònoma, però el lector hi percebrà la sensació d'unitat, la d'haver llegit un sol text, una novel·la, si voleu. El lector ha de tenir prou marge per decidir. Si els vol llegir com a relats autònoms, ho pot fer, i si hi troba un cercle que es tanca, un arrodoniment, també.

—Un altre tret destacat és el de parlar des del detall quotidià sense caure en el costumisme. Hi esteu d'acord?

—Del tot. El costumisme no m'interessa per a res. En molts fragments i en gran part del llibre utilitzo l'hiperrealisme. En aplicar-hi el microscopi, concentrar la vista i ampliar el detall, es perd la connotació costumista. Tot i que em baso en actituds i maneres de fer d'avui dia, com que els noms i els llocs no estan connotats, connotació implícita en el costumisme, el que faig és crear un món autònom, que xucla de les impressions que reps, però que juntes s'allunyen molt de la voluntat o interès de reflectir una anècdota quotidiana.

—Els vostres homes són homes o persones?

—El que sí que són és masculins. Hi ha la voluntat que siguin homes. I ho són perquè, en la concepció del llibre, que és un diàleg, hi ha la necessitat que sigui un diàleg d'homes.

—Aquests cinc contes representen un gir respecte dels relats anteriors, o l'aprofundiment d'una tendència?

—Això darrer. Hi rebaixo les connotacions humorístiques i les situacions estrambòtiques, tendència que ja es veu a *Llarga vista*, i hi busco cada cop més la contenció, molt més tocar os.

Lluís Bonada